

8. 12. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných událostí ze světa práva

Sněmovna odložila povinnou e-Legislativu pro novely zákonů o jeden rok | Prezident podepsal změnu jednacího řádu Senátu kvůli e-Legislativě | Ústavní soud zrušil rozsudky v případě "ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky" | Advokát dostal pokutu 25 tisíc Kč za citace neexistujících rozsudků od AI | Ústavní soud odmítl návrh na zrušení zákazu propagace komunismu | Advokátní komora zvýší od ledna poplatky za advokátní zkoušku | Vláda neschválila návrh na kvóty pro ženy ve vedení velkých firem

Sněmovna odložila povinnou e-Legislativu pro novely zákonů o jeden rok

Poslanecká sněmovna schválila zrychleně už v prvním čtení vládní novelu, která o rok odkládá povinné využívání systému e-Legislativa pro přípravu a projednávání novel zákonů a zákonných opatření Senátu. Původně měla být elektronická tvorba legislativy závazná od ledna 2026, nově to bude až od poloviny ledna 2027. Systém e-Legislativa zatím vykazuje řadu chyb a zákonodárci si stěžovali, že není dostatečně připraven - urychlené spuštění by mohlo zkomplikovat legislativní proces. Předlohu nyní projedná Senát; pro zcela nové zákony bez novel jiných předpisů zůstává povinné použití systému od poloviny ledna 2026 zachováno.

Prezident podepsal změnu jednacího řádu Senátu kvůli e-Legislativě

Prezident Petr Pavel podepsal novelu zákona o pravidlech jednání Senátu, která reaguje na budoucí zavedení elektronické tvorby zákonů. Novela zavádí novou lhůtu 24 hodin mezi předložením senátorských pozměňovacích návrhů a jejich schvalováním při schůzi horní komory, aby se senátoři dokázali s elektronickými úpravami včas seznámit. Současně Senát konstatoval, že systém e-Legislativa není dosud dostatečně připraven, a požádal o odklad jeho povinného spuštění o rok - tedy shodně na leden 2027, jak nyní navrhuje Sněmovna. Pro běžné zákony postoupené do Senátu od Sněmovny novela konkrétní lhůtu nestanoví, avšak vyžaduje neprodlené vložení případných ústních úprav do elektronického systému.

Vláda v demisi slíbila poslat upravený rozpočet do Sněmovny do 17. prosince

Pokud bude dosluhující vláda premiéra Petra Fialy (ODS) stále v úřadu ke dni 17. prosince, odešle Poslanecké sněmovně přepracovaný návrh státního rozpočtu na rok 2026. Potvrdil to vicepremiér a ministr práce Marian Jurečka (KDU-ČSL) po zasedání kabinetu. Sněmovna koncem listopadu vrátila původní návrh rozpočtu k přepracování a stanovila lhůtu 20 dnů, která vyprší právě 17. 12. Odeslání nového návrhu rozpočtu stávající vláda považuje za svou povinnost; není však jasné, zda do té doby nebude jmenován nový kabinet vítězné koalice ANO, SPD a Motoristů, který by situaci řešil již samostatně.

Pirátský návrh na zvýšení daňových slev a rodičovského příspěvku vláda odmítla

Vláda v demisi na svém jednání 3. prosince zamítla poslanecký návrh Pirátů na zvýšení některých daňových slev a rodičovského příspěvku. Kabinet argumentoval zejména výraznými rozpočtovými dopady - podle důvodové zprávy by změny mohly zatížit veřejné finance až 23 miliardami Kč ročně, což vláda označila za rozpočtově nezodpovědné bez zajištění odpovídajících příjmů. Piráti (autoři Olga Richterová a Ivan Bartoš) navrhovali například zvýšit základní daňovou slevu na poplatníka z

nynějších 30 840 Kč na zhruba 34 600 Kč ročně či valorizovat rodičovský příspěvek. Vláda ale se zvýšením sociálních výdajů tímto způsobem nesouhlasí; podle ministra financí by bylo nutné hledat úspory jinde nebo nové příjmy, které návrh neobsahoval.

Kabinet podpořil rozšíření pravomocí antimonopolního úřadu

Dosluhující vláda na zasedání 3. prosince zaujala kladné stanovisko k poslanecké novele rozšiřující pravomoci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). Předlohu, připravenou poslanci Ivanem Bartošem a Olgou Richterovou (Piráti), kabinet podpořil s tím, že je prakticky totožná s vládním návrhem z minulého roku, který před volbami nestihl projít Parlamentem. Novela by ÚOHS umožnila zasahovat i na trzích, kde je narušena soutěž přirozeným vývojem (např. oligopoly nebo dominantní cenotvůrce), přestože nedochází k protiprávnímu jednání soutěžitelů. Úřad by po sektorovém šetření mohl vydávat obecná nápravná opatření – například stanovovat podmínky pro slučování firem nebo nařizovat nediskriminační přístup k údajům. Novela rovněž zavádí postih až 10 milionů Kč či zákaz činnosti až na 5 let pro jednotlivce, kteří uzavřou kartel nebo zneužijí dominanci, přičemž počítá s polehčujícími podmínkami pro ty, kdo napomohou odhalení kartelu.

Vláda neschválila návrh na kvóty pro ženy ve vedení velkých firem

Překvapivý obrat nastal u novely zavádějící povinné vyvážené zastoupení žen a mužů ve vedení velkých společností. Vláda v demisi 3. prosince tuto předlohu nakonec neschválila, ačkoliv tutéž úpravu prosadila už loni (Sněmovna ji však nestihla projednat před volbami). Novela, vycházející z unijní směrnice, měla firmám nad 250 zaměstnanců či s velkým obratem uložit dosáhnout do poloviny roku 2026 podílu alespoň jedné třetiny žen v představenstvech a dozorčích radách (resp. 40 % v kontrolních orgánech). Ministr pro evropské záležitosti Martin Dvořák (STAN), který návrh předkládal, uvedl, že nerozumí tomu, proč stejný kabinet tentokrát návrh odmítl. Česká republika kvůli neprovedení směrnice už čelí řízení ze strany EU a hrozí jí sankce za prodlení. Odmítnutím vládou se teď o osudu genderových kvót rozhodne až v nové politické konstelaci.

Prezident jmenuje Andreje Babiše premiérem 9. prosince

Prezident Petr Pavel oznámil, že v úterý 9. prosince jmenuje předsedu hnutí ANO Andreje Babiše novým předsedou vlády. Uvedl, že respektuje výsledky říjnových voleb, a ocenil, že Babiš naplnil jejich dohodu týkající se střetu zájmů – Babiš totiž veřejně představil řešení, jak se zbaví kontroly nad holdingem Agrofert. Končící expremiér deklaroval, že svůj podnik dá do svěrenské správy nezávislým správcem a protektorem a že se mu firma nevrátí ani po jeho odchodu z politiky (Agrofert připadne jeho dětem až po jeho smrti). Tento krok vítají i koaliční partneři SPD a Motoristů, stejně jako budoucí opozice, která však zdůrazňuje nutnost kontrolovat reálné plnění slibu. Prezident Pavel dal najevo, že požadavek vyřešení střetu zájmů byl podmínkou pro jmenování, a plánuje nové ministry jmenovat v týdnu po ustanovení premiéra.

Nejvyšší soud: Za srážku vlaku s dobyt看 farmář nemůže, pokud ohradník nezanedbal

Nejvyšší soud zamítl dovolání Českých drah ve sporu o náhradu škody přes 300 tisíc korun, kterou dopravce požadoval po chovateli skotu z Klatovska. Případ se týkal nehody z roku 2019, kdy vlak narazil do krávy, jež utekla z pastviny přes elektrický ohradník. Soudy nižší instance dospěly k závěru, že farmář neporušil žádnou povinnost – ohradník měl pevný a pravidelně kontrolovaný. K úniku dobytka došlo vlivem pádu větve na sousedním pozemku, která dráty ohradníku stlačila k zemi, což chovatel nemohl předvídat ani zjistit běžnou kontrolou (elektrický proud přerušen nebyl). Podle občanského zákoníku sice vlastník zvířete odpovídá za škodu způsobenou zatoulaným zvířetem, pokud však prokáže, že nezanedbal potřebnou pečlivost, odpovědnosti se zprostití. Nejvyšší soud potvrdil, že v tomto případě si chovatel počínal dostatečně pečlivě, a škodu proto hradit

nemusí.

Ústavní soud zrušil rozsudky v případě “ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky”

Ústavní soud vyhověl stížnosti muže odsouzeného za pokus o vraždu a zrušil rozhodnutí obecných soudů v jeho kauze. Stěžovatel argumentoval, že jednal v silném rozrušení po fyzickém napadení (bránil se útoku nožem) a že jeho čin měl být posouzen jen jako ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky podle § 146a trestního zákoníku, nikoliv jako pokus o vraždu. Ústavní soud dospěl k závěru, že soudy vadně hodnotily důkazy a nevyvrátily věrohodně obhajobu obžalovaného - svůj závěr o úmyslu vraždit odůvodnily nepřesvědčivě a vnitřně rozporně. Tím porušily právo na spravedlivý proces a zásadu presumpce nevin. Případ se nyní vrací k trestním soudům, které musí znovu posoudit okolnosti konfliktu a zvážit, zda nešlo právě o jednání z omluvitelné pohnutky (tedy privilegovanou skutkovou podstatu s mírnější sazbou).

Advokát dostal pokutu 25 tisíc Kč za citace neexistujících rozsudků od AI

Ústavní soud uložil pořádkovou pokutu 25 000 korun pražskému advokátovi, který ve své ústavní stížnosti použil generativní umělou inteligenci a nezkontroloval výsledek. Podání obsahovalo odkazy na judikaturu, která ve skutečnosti neexistuje, čímž advokát uvedl soud v omyl a zbytečně komplikoval řízení. Soud v usnesení zdůraznil, že právní zástupci odpovídají za obsah svých podání bez ohledu na použité nástroje - pokud se rozhodnou využít AI, nesou plnou odpovědnost i za její případnou „halucinující“ argumentaci. Taková pořádková pokuta je výjimečná; Ústavní soud k ní sáhl např. v roce 2012 vůči skupině poslanců, ale sankcionování použití umělé inteligence je novinkou. Dotyčný advokát po výzvě chyby odstranil a veřejně vyjádřil lítost s tím, že AI využil v časové tísní a příště bude opatrnější.

Ústavní soud odmítl návrh na zrušení zákazu propagace komunismu

Neparlamentní Komunistická strana Československa (KSČ) neuspěla s návrhem na zrušení ustanovení trestního zákoníku, které výslovně zakazuje propagaci komunismu a nacismu. Ústavní soud její podání odmítl bez věcného projednání, protože strana není oprávněným navrhovatelem - podle zákona mohou zrušení zákona navrhnout jen prezident, skupina poslanců či senátorů, případně v konkrétní kauze soud. KSČ tvrdila, že trestní postih propagace komunistické ideologie představuje nepřiměřený zásah do svobody projevu a politické plurality. Od 1. ledna 2026 bude v trestním zákoníku výslovně uvedeno, že kdo zakládá nebo propaguje hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka včetně hnutí komunistických či nacistických, může být potrestán až pěti lety vězení. Tento doplněk zákona má zabránit výmluvám, že se zákaz netýká konkrétně komunismu - Ústavní soud však nyní řešil pouze procesní otázku a návrh komunistů odmítl z formálních důvodů.

Předseda Sněmovny Okamura nechal prověřit zahraniční cesty poslanců

Nový předseda Poslanecké sněmovny Tomio Okamura (SPD) oznámil, že zadal audit všech zahraničních cest poslanců v minulém volebním období. Reaguje tím na zjištění, že některé delegace do ciziny byly údajně zbytečné a předražené - například u jedné nedávno odhalené cesty měly stát letenky statisíce korun. Okamura si vyžádal stanovisko sněmovních právníků a na jeho základě nařídil prověrku zhruba 430 cest, které se uskutečnily za vedení bývalé předsedkyně Markéty Pekarové Adamové (TOP 09). Výsledky auditu mají být do měsíce; do té doby chce Okamura osobně dohlížet na schvalování všech poslaneckých cest. Bývalá předsedkyně Pekarová Adamová reagovala, že už v minulém období prosadila výrazné úspory - roční výdaje na cesty klesly oproti roku 2019 na méně než polovinu - a varovala před izolací parlamentu od zahraničních kontaktů.

Kauza Stoka: Soud v Brně schválil dohody o vině a trestu, padly mírnější tresty

Krajský soud v Brně pokračuje v opakovaném projednání korupční kauzy Stoka a během 4.-5. prosince schválil další dohody o vině a trestu s obžalovanými. Bývalý vedoucí investičního odboru radnice Brno-střed Petr Liškutin přistoupil na dohodu a dostal trest odnětí svobody v délce 2 let a 10 měsíců s podmíněčným odkladem na 3 roky a peněžitý trest 1,7 milionu Kč; zároveň nesmí 5 let působit ve veřejné funkci. Další obviněný, podnikatel Michal Unzeitig, vyvázl s rokem vězení podmíněně odloženým na 2 roky a pokutou 250 tisíc Kč. Jde o šestou a sedmou schválenou dohodu v této rozsáhlé kauze, která se týkala manipulování veřejných zakázek v letech 2015-2019 na radnici Brno-střed. Již ve čtvrtek soud schválil dohodu i s hlavním organizátorem, exmístostarostou Jiřím Švachulou (dříve ANO), jemuž byl uložen nepodmíněný trest 7 let a 8 měsíců vězení a propadnutí majetku v hodnotě několika milionů. Tyto tresty jsou o něco mírnější než rozsudky z roku 2022, které zrušil odvolací soud - dohody o vině a trestu jsou kompromisem urychlujícím uzavření případu.

Advokátní komora zvýší od ledna poplatek za advokátní zkoušku

Česká advokátní komora rozhodla navýšit poplatek za advokátní zkoušku o 25 %. Od 1. ledna 2026 uchazeči zaplatí jednotných 12 500 Kč namísto dosavadních 10 000 Kč. Doposud se platilo 2 000 Kč za písemný test a 8 000 Kč za písemnou a ústní část zkoušky; protože však od nového roku dochází ke zrušení písemného znalostního testu, Komora poplatky sloučila. Změnu schválilo představenstvo ČAK 24. listopadu 2025. Někteří advokátní koncipienti poukazují, že plán zdražení nebyl předem projednán v jejich Sekci koncipientů - krok však Komora zdůvodňuje rostoucími náklady a zjednodušením administrativy kolem zkoušek.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)